

2. A napi nevelőmunka, a nevelési eljárások, módszerek eredményeinek (eredménytelenségnek) *tudatosítása*. Annak beláttatása, hogy ma már a nevelés nem lehet a véletlen műve. Minden szülőnek legyen elképzelése arról, hogy *hogyan* és *milyenné* szeretné gyermekét nevelni. Ehhez szükséges az iskolai és családi eszmények, elvárások, elképzelések azonosítása.
3. A szülők többsége igényli a szakértő tanácsokat, útbaigazítást, javaslatot. Egy-egy konkrét helyzet elemzése, az okok, körülmények feltárása; a nevelési tapasztalatok cseréje hozzájárulhat a szülők pedagógiai műveltségének emeléséhez.
4. A szülők megnyerése, *meggyőzése* a gyermeknevelési ismeretek fontosságát illetően segíti a nevelői felelősség fejlesztését. A nevelési kérdések iránti *érdeklődés*, illetve ennek fokozása hatékony eszköze a pedagógiai propagandának.
5. Megemlítjük még, hogy esetenként *korrigálnunk* is kell. Ilyenkor a hamis szülői elképzelésekkel, a rossz beidgződésekkel, a téveszmékkel szállunk szembe.

A pedagógiai *propaganda módszereinek* megválasztása függ a szülők felkészültségétől, a közvetítendő nevelési kérdéstől: a helyi sajátosságoktól, lehetőségektől, szokásoktól stb. Mi a módszerek két nagy csoportját különböztetjük meg:

1. *Írásban*, illetve a *tömegkommunikáció* útján történő népszerűsítés. Pl. könyvek ajánlása; „Szülők könyvespolcára ajánljuk” című hirdetőtábla elhelyezése az iskolában; figyelemkeltő tájékoztatók eljuttatása; önálló, egyéni önképzéshez tematika, program ajánlása; a rádió és televízió műsorainak ajánlása; esetenként kiállítás új, szülőknek szóló könyvekből, kiadványokból.
2. *Szóban, közvetlen találkozások* alkalmával a szülők egy-egy csoportjának; pl. szülői értekezlet; előadás, előadássorozat, tanfolyam, szülők akadémiaja; szülői vitacsoportok; szülői vitaindító referátum, a szülők összegyűjtött kérdéseire adott válaszok („Szülőknek válaszolunk” fórum); pedagógiai-pszichológiai témájú filmek, képmagnetofon-felvételek vetítése, ezek vitája; magnetofonról jelenet, konfliktushelyzet meghallgatása és elemzése; nyílt napok az iskolában; pedagógiai vetélkedők, totók, rejtvények, feladványok; más szervek, intézmények rendezvényeinek propagálása.

A szülők pedagógiai műveltségének emelése, a pedagógiai propaganda a pedagógustól komoly felkészültséget, tapintatot, diplomáciai érzéket, és valljuk meg: időt és energiát igényel. A „befektetés” azonban többszörösen megtérül: az együttműködést könnyíti, ha a szülők a szükséges ismeretek birtokában tudatosan, tervszerűen fáradoznak a közös célért, a *gyermekért*.

H. TÓTH ISTVÁN
Kunfehértó

Műsor-összeállítás május 1-e megünneplésére

„ITT A MÁJUS ÉS A DIADAL!”

A műsor előzményei:

1. A verseket, dalokat, a zenei aláfestést a gyerekek gyűjtötték össze könyvtári kutatómunkában.
2. A műsorszerkesztést középiskolába jelentkezett diákjaimmal együtt végeztem.
3. A mozgást a jó hangulatú, felszabadult kedvű próbákon dolgoztuk ki.
4. Az iskola udvarán adtuk elő darabunkat. Mi, a 8. osztály, a térség közepére álltunk, a közönség pedig körülöttünk sorakozott fel.

Színpadkép:

Felcsendül a zene, az úttörők „élő” színpadot alkotnak. A kisdobosok a nézők soraiból szaladnak fel, közben labdát dobálnak. A színpadon kört alkotnak, elmondják a verset, majd visszaszaladnak a nézőkhöz.

Zene:

Vivaldi: Tavasz – részlet.

Kisdobosok:

Együtt menjünk, ünnepeljünk,
május elsején.
Zengő zeneszóval,
lengő lobogóval,
munka ünnepén!
Fényes szellő illatot hoz
május elsején.

Kórus:

Hej-hó, szedd a lábad,
dobbants, járd a táncot!

Zene:

Vivaldi: Tavasz – részlet.

Színpadkép:

A gyerekek zene közben nagy kört alkotnak. Tegyük ezt fesztelenül, vidáman, látszódjék, hogy élvezik a tavaszt, a zenét, azt, hogy egy nagy családot alkotnak így együtt!

Kórus:

Szív dobban,
szív dobban,
kalapács koppan, tűz lobban.

Szóló:

Feszül az új híd,
dörög az új gyár,

Szóló:

virul az ország,
újra él már!

Kórus:

Még szebben,
még jobban,
kalapács koppan, szív dobban.

Zene:

Vivaldi: Tavasz – részlet.

Jubász Gyula: Május ünnepe

Szóló:

A hatalom kiadta a parancsot:
Ne legyen ünnep május elsején!
Zászló ne lengjen, és ének ne zengjen,
Csak robotoljon csöndben a remény!

Kórus:

És jött a május.

Szóló:

Ezer orgonának
Lila bugája bűgött, a napon
Minden bokor virágba öltözött föl
És a paréj is megnőtt szabadon.

Szóló:

Mint győzedelmi zászló, égbe lendült
A jegyencé, s ezer pacsirtadal
Hirdette boldogan és büszkeséggel,
Hogy itt a május és a diadal!

Szóló:

A nap bíborban hunyt el, a vizekben
Millió élet nászdalt remegett,
Míg a világ világ, még soha senki
Nem készített ennél szebb ünnepet!

Dal:

Weöres Sándor-Ránki György: Dal a népek egyetértéséről

Színpadkép:

A pájtások kettes oszlopba léptek, majd a „Láncok le hullnak...” résztől a színpad két oldala felé haladtak. Az „Indul új...”-ra egymás felé fordultak, leoldották nyakkendőjüket, azt lengetve haladtak visszafelé, az ismétlésnél kört alkottak.

József Attila: Május

Szólo:

A rengő lomb virágban ég
és készül a gyümölcsre,
a nyílt uccára lép a nép,
hogy végzetét betöltse.
Iramlanak a bogarak,
friss jelszavak repülnek.
S az aranyba vont ég alatt,
- mert beköszönt az ünnep -
a szabadság sétára megy.
Hős népe ágat lenget,
s ő kézenfogva vezet
szép gyermekét, a rendet!

Dal:

Az éj messze tűnt (orosz forradalmi dal).

Megjegyzés:

A „Ma nekünk ragyog...”-ig szólo, utána a kórus énekelt.

József Attila: Munkás

Szólo:

Tedd le kissé a szerszámokat
Engedd szabadon szívedet acélhomlokú barátaival
Sok mindent akarok elmondani elfeledett testvéreidről...
././elhozta én a madarat is, hisz te akartad
Egyszerűen akarok szólni, hisz te akartad
Mindent, amit megérintettem, odaadok a kezeidbe,
Mindent elmondok, amit előtted elhallgattak.

Ünnepi beszéd

Dal:

Raics István-Kadosa Pál: Májusköszöntő

Megjegyzés:

Az „Itt van május/...”-ig szólo, utána a kórus énekelt.

Váci Mihály: Szimfónia

Kórus:

Állj csak fel, magasodj!
Nem te:
- a réges-rég
osztályod örökölte eszmék
fénye növekszik és ragyog,
s teszi törvénné haragod.
Úgy kell itt élned,
hogy leckét,
ostorozó példát mutass:
elérhető, igaz
jövőbe vivő biztos út az,
merre a földterogyva,
görcsökben is
a kezéd mutat.

Zene:

Vivaldi: Tavasz - részlet, közben:

Csanádi Imre: Ekekisérő

- Szántás szaporodj,
- friss föld, fodorodj, -
- eke nyomán bő barázda,
- sereg varjú bogarássza,
- meg egy kis bicegő barázdbillegető.
- barázdbillegető.

Megjegyzés:

E verset két tanuló mondta a gondolatjelek szerinti tagolásban pergő, friss, energikus előadással.

Kórus:

„...dolgozni csak pontosan, szépen,
ahogy a csillag megy az égen,
úgy érdemes!”

Szép Ernő: Elvezem én...

Szóló:

Elvezem én

Kórus:

ha zeng a kalapács,

Szóló:

mikor veri
a vasat a kovács,
mert olyan szép

Kórus:

a csengése,
a zengése,

Szóló:

oly frissítő
oly vidító.

Baranyi Ferenc: Hűségünk

Dal:

Vasvári István-Loránd István: A párttal, a néppel...

Megjegyzés:

Az előírás alapján adták elő tanítványaim a dalt.

Nagy László: Májusfák

Zene:

Vivaldi: Tavasz - részlet.

Megjegyzés:

A muzsika ütemére májusfát hoztak a kör közepére a gyerekek. Ez elé állt a szóló, a vers elmondása után helyére ment.

Salamon Ernő: Békevers

Szóló:

Felkel a nap!
És felkelnek a sugarak!
Selyem a víz!
Nézd ivelő kőhidait!
Műhely! Mező! Edes, kenyeres munkahely!
Már állok is, szeret engem a munka, hej!
Inged! Ruhád! Szeged! Järműved! Fémeid!
Ágyad! Füved! és lángfényes kilincsed!
Sütött kenyér, varrottas, mind tőlünk való!
Csak béke megmaradj! Béke! Hahó! Hahó!
Hahó! A béke élet! A béke világhosság!
A városok az ő nevét susogják!

Őt kívánja a gyűjtött, behordott mag!
Csengeti üllő munkásnak naphosszat!
Míg béke van, valamit csak találunk!
Tán ingünk nő, tán megtelik a tálunk!
Míg béke van, megéjük erre-arra!
Míg élhetünk, szebben nézzünk a bajra!
Míg béke van, vetünk, ütünk időben!
De jó is élni szép békeidőben!

Szólo:

Pajtások! Tisztelt ünneplő közönség! Énekeljünk együtt! Szálljon John Lennon dala, a Békedal!

Dal:

John Lennon: Békedal

Megjegyzés:

Enktanáraink a felső tagozaton megtanították a dalt a rendezvény előkészítő időszakában, ezért is hangzott ilyen bátran a felszólítás. Gyerekeink örömmel énekeltek. Az egyik kolléga gitárral kísérte őket.

Játék:

A kisdobosok, akik a műsor elején szerepeltek, labdáikat dobálva az együttes éneklés végén beszaladtak a „színpad”-ra, itt az úttörőkkel alkottak kört. A befejező képhez így állítottuk a gyerekeket:

- középre a májusfát;
- körülötte a legnagyobb pajtásokból álló kör;
- a közepes magasságúakat;
- a kisebb növések és a kisdobosok által alkotott kör követte, ez a külső kör guggolt;
- a köröket alkotó gyerekek egymás kezét fogták, a közönséggel szemközt fordultak.

Megjegyzés:

Nagyon gyorsan kell megalkotni ezt a színpadképet, csak úgy lesz hatásos, meglepetésszerű!

Zene:

Vivaldi: Tavasz - részlet.

Megjegyzés:

Az I. tétel úgynevezett „sláger”-részét forgattuk lemezjátszóról, közben ellentétes irányba mozogt minden kör.

SUGÁR JÁNOSNÉ

Baja

A gyakorlókert lehetőségei a megismerő tevékenység fejlesztésében

Ismerjük azt a megfogalmazott követelményt, hogy a pedagógus feladata a tanuló személyiségének megismerése és sokoldalú fejlesztése.

A megismerő tevékenység fejlesztésére igen nagy lehetőség van technikai tanításunk során a műhelyben, de a gyakorlókertben egyaránt.

A munkaelv jelentősen segíti a gyermek fizikai fejlődését, de ez még nem elegendő. A munka is szerepet játszik az emberi pszichikum fejlődésében.

Az emberi tevékenység lehetővé teszi a valóság megismerését és átalakítását. A tevékenység végrehajtása ugyanakkor hatást gyakorol magára a megismerő és a cselekvő, vagyis a tevékeny emberre. Ez a hatás abban áll, hogy különböző tevékenységek gyakorlása kifejleszti az emberben a sikeres végrehajtáshoz szükséges képességeket.